

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/94/2016
Identifikačné číslo spisu:	5314211319
Dátum vydania rozhodnutia:	06.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Emil Franciscy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:5314211319.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa Ing. M. G., bývajúceho v T., zastúpeného JUDr. Bohuslavom Majchrákom, advokátom so sídlom v Čadci, Fraňa Kráľa č. 2080, proti odporcovi SK - O3, s.r.o., so sídlom v Čadci, Andreja Hlinku č. 916, IČO: 36 411 019, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JAKUBÍK & HAJDUK, s.r.o., so sídlom v Čadci, Horná č. 116, IČO: 36 868 892, o zaplatenie 2 482,08 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp.zn. 10 C 22/2015, o dovolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 11. novembra 2015 sp.zn. 7 Co 648/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Navrhovateľovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Čadca rozsudkom zo 4. mája 2015 č.k. 10 C 22/2015-56 zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 2 482,08 € s príslušenstvom (ktoré konkretizoval vo výroku rozsudku); rozhodol tiež o trovách konania. Vychádzal z toho, že účastníci uzatvorili 26. októbra 2011 zmluvu o nájme nebytových priestorov (ďalej len „nájomná zmluva“), na základe ktorej odporca ako nájomca užíval nebytový priestor v nehnuteľnosti zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX nachádzajúci sa v T. v celkovej výmere cca 220 m² (ďalej len „nebytový priestor“). V nájomnej zmluve, v ktorej bola dohodnutá doba nájmu od 1. novembra 2011 do 1. novembra 2031 a nájomné vo výške 400 € mesačne, sa prenajímateľ a nájomca dohodli na možnosti prenajímateľa zvýšiť výšku nájomného ročne o rast inflácie. Skončenie nájmu bolo upravené zmluvnými stranami v článku VII. nájomnej zmluvy s tým, že nájom mohol byť skončený: a/ uplynutím doby nájmu, b/ písomnou dohodou, c/ ak nájomca má nedoplatok na platení nájmu vyšší ako 200 € a neplnení si povinnosti v článku II. a VI. nájomnej zmluvy. Prenajímateľ 30. decembra 2013 oznámil nájomcovi, že s účinnosťou od 1. januára 2014 v súlade s článkom IV. bod 4 nájomnej zmluvy zvyšuje nájomné na sumu 413,68 €. Listom z 5. júna 2014 dal odporca navrhovateľovi výpoveď z nájmu z dôvodu podľa § 9 ods. 3 písm. b/ zákona č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 116/1990

Zb.“), ten mu ale listom zo 16. júna 2014 oznámil, že jeho výpoveď neakceptuje, lebo nie je daný v nej uplatnený výpovedný dôvod - predmet nájmu totiž splňa podľa jeho názoru všetky požiadavky pre výkon činnosti odporcu. Medzi účastníkmi bola sporná skutočnosť, či výpoveď nájomcu z 5. júna 2014 bola účinná a ich právny vzťah, ktorý bol založený nájomnou zmluvou, skončil uplynutím trojmesačnej výpovednej doby. Odporca vo výpovedi z nájmu poukázal len na § 9 ods. 3 písm. b/ zákona č. 116/1990 Zb., ničím ale nekonkretizoval skutkové dôvody výpovede a nešpecifikoval, čím sa prenajatý nebytový priestor stal bez jeho zavinenia nespôsobilým na dohodnuté užívanie. Na svoje tvrdenia nepredložil žiadne listinné dôkazy (napríklad potvrdenia alebo rozhodnutia príslušných orgánov) svedčiace o tom, že nebytový priestor je nespôsobilý na výrobu a predaj mäsa a mäsových výrobkov. Z týchto dôvodov dospel súd prvého stupňa k záveru, že výpovedný dôvod v zmysle § 9 ods. 3 písm. b/ zákona č. 116/1990 Zb. nebol v prejednávanej veci daný. Vzhľadom na to, že nájomný vzťah medzi účastníkmi neskončil, vznikla odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi nájomné za mesiace október, november, december 2014 a tiež január, február, marec 2015. Celková výška dlžného nájomného predstavuje 2 482,08 € s príslušným úrokom z omeškania, do ktorého sa nájomca dostal v dôsledku toho, že nájomné neplatil riadne a včas. O trovách konania rozhodol prvostupňový súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti uvedenému rozsudku podal odporca odvolanie, v ktorom poukázal na to, že navrhovateľ nie je výlučný vlastník nehnuteľnosti, v ktorej sa nebytový priestor nachádza, ale len jej menšinový spoluvlastník (v podiele 468/1000). Nájomnú zmluvu s odporcom však uzatvoril bez účasti ostatných spoluvlastníkov. Z toho dovolateľ vyvodzoval, že navrhovateľ nebol v spore aktívne legitimovaný. Nájomná zmluva je preto neplatná. Jej absolútnu neplatnosť zakladá aj skutočnosť, že predmet nájmu nie je v nej označený dostatočne určito (§ 37 Občianskeho zákonníka). Podľa názoru odporcu bol výpovedný dôvod daný, lebo nebytový priestor je objektívne nespôsobilý na výrobu a predaj mäsa a mäsových výrobkov. So zreteľom na to žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Navrhovateľ sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Žiline rozsudkom z 11. novembra 2015 sp.zn. 7 Co 648/2015 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.). V odôvodnení uviedol, že prvostupňový súd vo veci riadne zistil skutkový stav, na základe ktorého v súlade s § 132 O.s.p. vyhodnotil všetky skutkové okolnosti. Zo svojich skutkových zistení vyvodil správny záver, podľa ktorého sa navrhovateľ dôvodne domáha, aby odporcovi bola uložená povinnosť zaplatiť mu dlžné nájomné. Súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku dostatočne vymedzil rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, pričom za potrebné považoval doplniť dôvody napadnutého rozhodnutia len vo vzťahu k odvolacím dôvodom odporcu. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu je nedôvodná argumentácia odporcu, že navrhovateľ nie je v danom prípade aktívne vecne legitimovaný preto, lebo nájomnú zmluvu uzatvoril, hoci nie je výlučný vlastník nehnuteľnosti, v ktorej sa nachádza nebytový priestor. Odvolací súd v súvislosti s tým uviedol, že predmetná nehnuteľnosť je síce - ako vyplýva z výpisu z listu vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie T. - v podielovom spoluvlastníctve viacerých subjektov, navrhovateľ je ale jej väčšinový spoluvlastník. Občiansky zákonník v znení účinnom od 1. januára 1992 opustil princíp bezvýnimочnej dohody a priklonil sa tak k tzv. princípu majorizácie, čo znamená, že pri hospodárení so spoločnou vecou už nemusia všetci spoluvlastníci dosiahnuť väčšiny, ale rozhodná je väčšina počítaná podľa veľkosti (výšky) podielov. Ak väčšinový spoluvlastník rozhodne v konkrétnom prípade o spôsobe hospodárenia so spoločnou vecou, platí rozhodnutie väčšinového spoluvlastníka. Táto zásada platí aj v prejednávanej veci, v ktorej navrhovateľ ako väčšinový spoluvlastník bol oprávnený prenajať nebytový priestor odporcovi aj bez súhlasu menšinových spoluvlastníkov. Dodal, že i keby táto zásada neplatila, nájomca by sa pre nezhody s hospodárením so spoločnou nehnuteľnosťou existujúce vo „vnútornom“ vzťahu medzi spoluvlastníkmi navzájom (§ 139 Občianskeho zákonníka) nemohol dovoľávať neplatnosti nájomnej zmluvy. Odporca v konaní nepreukázal danosť ním uplatneného výpovedného dôvodu. Nepredložil žiadny dôkaz o tom, že nebytový priestor sa stal bez zavinenia nájomcu nespôsobilý na

dohodnuté užívanie (§ 9 ods. 3 písm. b/ zákona č. 116/1990 Zb.). Skutočnosť, že odporca mienil rozširovať kapacitu svojej výroby, pričom nebytové priestory dané mu do nájmu pre tento zámer nevyhovovali, nemohla zakladať dôvod výpovede v zmysle citovaného ustanovenia zákona č. 116/1990 Zb. Odvolací súd na tomto základe dospel k záveru, že súd prvého stupňa dôsledne posúdil všetky zistené skutkové okolnosti, z ktorých opodstatnene vyvodil záver o dôvodnosti uplatneného nároku navrhovateľa na zaplatenie nájmu. Vzhľadom na to napadnutý rozsudok potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Úspešnému navrhovateľovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, lebo mu v odvolacom konaní nevznikli žiadne trovy.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal odporca dovolanie s tým, že mu v konaní bola odňatá možnosť konať (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), a to tým, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Odvolací súd nesprávne a v rozpore so zákonom považoval za právne bezvýznamnú námietku odporcu, že nájomná zmluva je absolútne neplatná preto, lebo ju uzatvoril len jeden (i keď väčšinový) spoluvlastník. Súdny nepostupovali správne, pokiaľ nevykonali dokazovanie na preukázanie existencie navrhovateľom tvrdenej dohody spoluvlastníkov o hospodárení s nehnuteľnosťou, v ktorej sa nachádza nebytový priestor. Odvolací súd sa tiež opomenul zaoberať námietkou odporcu, že predmet nájmu nebol v nájomnej zmluve vymedzený určito. Rozhodnutia prvostupňového aj odvolacieho súdu spočívajú na takých právnych záveroch o vzájomných vzťahoch spoluvlastníkov a spôsobe kreovania rozhodnutia spoluvlastníkov, ktoré sa priečia judikatúre súdov Slovenskej republiky. Žiadal preto napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Navrhovateľ sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade so zákonom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

1. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Na rozdiel od odvolania (riadneho opravného prostriedku), ktorým možno napadnúť ešte neprávoplatné rozhodnutie, je dovolanie mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Občiansky súdny poriadok vychádza z tejto mimoriadnej povahy dovolania a v nadväznosti na to aj upravuje podmienky, za ktorých je dovolanie prípustné. Pokiaľ je odvolanie zásadne prípustné (ak Občiansky súdny poriadok v prípade niektorých rozhodnutí výslovne neustanovuje inak), dovolanie - naopak - je prípustné, len ak to Občiansky súdny poriadok výslovne uvádza. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach túto mimoriadnosť dovolania často vysvetľuje konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

Ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť mimoriadneho opravného prostriedku dovolateľa pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu účastníka stojaceho na opačnej procesnej strane. Porušenie princípov spravodlivého procesu totiž spočíva „v takom postupe a rozhodnutí mimoriadneho opravného súdu, ktorými sa nad rámec zákonných predpokladov prípustnosti mimoriadneho opravného

prostriedku zrušuje právoplatné rozhodnutie a vec účastníka sa dostáva opätovne pred súd, ktorý musí o veci znovu konať a rozhodovať, pretože to vytvára opätovne stav právnej neistoty, ktorá už bola nastolená právoplatným rozhodnutím súdu nižšieho stupňa“ (II. ÚS 172/03).

Z relevantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vyplýva, že systém opravných prostriedkov zakotvený v právnom poriadku zmluvnej strany Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) musí byť nevyhnutne v súlade s požiadavkami čl. 6 Dohovoru. Vo všeobecnosti pre použitie mimoriadnych opravných prostriedkov platí, že sú prípustné iba vo výnimočných prípadoch. ESLP v rámci svojej rozhodovacej praxe už viackrát vyslovil nezlučiteľnosť mimoriadneho opravného prostriedku s princípom právnej istoty, a konštatoval porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru vtedy, keď k nariadeniu opätovného preskúmania veci došlo (len) z dôvodu existencie odlišného právneho posúdenia veci (porovnaj Roseltrans proti Rusku, rozsudok z roku 2005). Vo veci Abdullayev proti Rusku (rozsudok z roku 2010) ESLP zdôraznil, že v záujme právnej istoty zahrnutej v čl. 6 Dohovoru by právoplatné rozsudky mali vo všeobecnosti zostať „nedotknuté“. K ich zrušeniu by preto malo dochádzať iba pre účely nápravy zásadných, hrubých a podstatných väd. Podľa názoru ESLP v žiadnom prípade však za takú vadu nemožno označiť skutočnosť, že na predmet konania existujú dva odlišné právne názory [viď napríklad Sutyazhnik proti Rusku (rozsudok z roku 2009) alebo Bulgakova proti Rusku (rozsudok z roku 2007)]. Princíp právnej istoty tu môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných väd alebo justičných omylov (pozri Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009).

Pri uplatnení tézy, vyplývajúcej z rozhodnutí ESLP, podľa ktorej rozhodnutia súdov predstavujúce res iudicata „majú zostať nedotknuté“, je potrebné na prípady možnosti prelomenia záväznosti a nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí hľadiť ako na krajné výnimky z tejto zásady. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade vykladať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad.

Konštatovanie v rozhodnutí ústavného súdu sp.zn. IV. ÚS 617/2012, podľa ktorého „už samotné chápanie dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku opodstatňuje reštriktívny prístup najvyššieho súdu k dovolacím dôvodom“, je plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

2. Dovolanie možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Občiansky súdny poriadok pripúšťa dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.), ďalej proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), a napokon proti rozsudku, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vo výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, lebo po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo b/ ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Dovolanie odporcu nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), ale taký potvrdzujúci rozsudok, ktorý nemá znaky uvedené v § 238 ods. 3 O.s.p. Dovolací súd v tejto právnej veci dosiaľ nerozhodoval (rozhoduje o prvom dovolaní podanom v tejto právnej veci), preto ani nezaujal právny názor, ktorým by bol odvolací súd viazaný (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Prípustnosť dovolania odporcu preto z ustanovení § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. nevyplýva.

3. Dovolanie odporcu by v danom prípade bolo procesne prípustné, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 ods. 1 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne

rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietal a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

4. Odporca tvrdí, že v konaní mu bola odňatá možnosť pred súdom konať.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - viď napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

4.1. Pokiaľ odporca, ako tomu nasvedčuje obsah jeho dovolania, namieta, že postup súdu v procese zisťovania skutkových podkladov pre rozhodnutie nebol správny, dovolací súd uvádza, že v prípade neúplnosti alebo nesprávnosti skutkových zistení a skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (obdobne tiež R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012). Ak k tejto nesprávnosti v niektorom súdnom konaní dôjde, nezakladá procesnú vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O.s.p.

Neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení môže prípadne viesť k tzv. inej procesnej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.); vadu takej povahy ale možno úspešne uplatniť iba v procesne prípustnom dovolaní (o tento prípad ale v danej veci nejde). Sama tzv. iná vada prípustnosť dovolania nezakladá.

Treba tiež uviesť, že súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykoná všetky účastníkom navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nezakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., lebo týmto postupom súd neodňal účastníkovi možnosť pred súdom konať (porovnaj R 37/1993 a R 125/1999).

Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto

dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. (viď tiež uznesenia najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011).

Ak súd v procese dokazovania nevykoná dokazovanie určitým dôkazným prostriedkom takým spôsobom, ktorý predpisuje zákon, dochádza k tzv. inej (v ustanovení § 237 ods. 1 O.s.p. neuvedenej) vade. Takáto vada je síce relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), prípustnosť dovolania ale nezakladá (porovnaj napríklad rozhodnutie najvyššieho súdu sp.zn. 3 Cdo 266/2009).

4.2. Niektoré formulácie zvolené v dovolaní naznačujú, že odporca súdom vytýka aj nedostatočné odôvodnenie rozsudkov.

Pre prípad, že súčasťou dovolacích námietok odporcu je aj to, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný, dovolací súd uvádza, že judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) už dávnejšie považuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia (len) za „inú vadu konania“, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá. Správnosť takeého nazerania na právne dôsledky nepreskúmateľnosti potvrdzujú tiež rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (viď napríklad rozhodnutia ústavného súdu sp.zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015 a III. ÚS 288/2015). Dovolací súd osobitne poukazuje na to, že ústavný súd v náleze sp.zn. III. ÚS 551/2012 konštatoval, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 ods. 1 O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“.

Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry EŠLP. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

4.3. V zjednocujúcom stanovisku R 2/2016 najvyšší súd medziiným konštatoval, že v praxi sa „argumentácia o odňatí možnosti pred súdom konať využíva mimoriadne intenzívne“. Na inom mieste stanoviska uviedol, že „absolútne najčastejšou argumentáciou dovolateľov tvrdiacich existenciu vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. je, že napadnuté rozhodnutie nie je dostatočne odôvodnené“. Najvyšší súd aj preto vysvetlil, že účelom tohto stanoviska je „nielen zjednotiť rozhodovanie občianskoprávnych senátov najvyššieho súdu, ale aj zabrániť tomu, aby zo strany účastníkov konania (ich právnych zástupcov) nedochádzalo k zneužívaniu inštitútu dovolania na účely, ktoré nezodpovedajú zákonu, a aby už najvyšší súd v budúcnosti nebol účastníkmi občianskeho súdneho konania považovaný za akúsi tretiu inštanciu, ale za právne a fakticky mimoriadny opravný súd tak, ako to napokon vyplýva z ustanovenia § 236 O.s.p.“.

4.4. Odporca v dovolaní formálne (slovne) uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. tvrdiac, že v konaní mu bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., z určujúceho (obsahového) hľadiska je však zrejmé, že napadnutému rozsudku odvolacieho súdu (rovnako ako prvostupňovému rozsudku) však vytýka nesprávnosť právnych záverov. Odňatie možnosti pred súdom konať teda vyvodzuje z toho, že napadnutý rozsudok - podľa jeho názoru -

spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď R 54/2012 a tiež viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

So zreteľom na to, že dovolanie odporcu nie je v danom prípade procesne prípustné, dovolací súd nepristúpil k posúdeniu vecnej správnosti právnych záverov odvolacieho súdu, ku ktorým dospel pri riešení otázky opodstatnenosti námietky odporcu, že nájomná zmluva je absolútne neplatná a predmet nájmu nebol v nej dohodnutý určito. Z rovnakého dôvodu dovolací súd neskúmal správnosť právneho posúdenia veci vo vzťahu k námietke odporcu, že rozhodnutia prvostupňového aj odvolacieho súdu spočívajú na právnych záveroch o spôsobe kreovania rozhodnutia spoluvlastníkov, ktoré sa priečia zákonu a judikatúre súdov Slovenskej republiky.

5. K predchádzajúcim bodom najvyšší súd pripomína konštatovanie ústavného súdu obsiahnuté v jeho uznesení sp.zn. IV. ÚS 196/2014, podľa ktorého „prípádny nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.“.

6. Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania odporcu nevyplyva z § 238 O.s.p., nepotvrdila sa opodstatnenosť jeho tvrdenia, že v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v ustanovení § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a v dovolacom konaní nevyšli najavo ani ďalšie vady vymenované v ustanovení § 237 ods. 1 O.s.p., najvyšší súd odmietol dovolanie odporcu ako procesne neprípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

7. V dovolacom konaní procesne úspešnému navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov tohto konania proti odporcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal navrhovateľovi náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na jej priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.